

NYERGESÚJFALU VÁROS POLGÁRMESTERE

Nyílt ülésen tárgyalandó!

A határozati javaslat elfogadásához
egyszerű többség szükséges.

Előterjesztés
a Képviselő-testület 2016. november 24-ei ülésére

Tárgy: Nyergesújfalu Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban Szt.) 92. § (3) bekezdése előírja, hogy a legalább kétezer lakosú települési önkormányzatoknak a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót kell készíteniük, melynek tartalmát két évente felül kell vizsgálniuk.

A felülvizsgálat célja, hogy a törvényi előírásoknak megfelelően aktualizálja a település szolgáltatástervezési koncepcióját, átfogó képet nyújtson a szociális feladatok ellátásáról, azok fejlesztésének irányáról.

Nyergesújfalu Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testülete a 45/2008. (II.28.) önkormányzati határozatával, a koncepció két évenkénti felülvizsgálatát a 238/2010. (X.28.), 275/2012. (XII.20.) és 278/2014.(XII.18.) határozatával fogadta el.

Az aktualizált koncepciót a helyi Szociálpolitikai Kerekasztal 2016. november 15-ei ülésén megtárgyalta, a település intézményvezetői és a nemzetiségi önkormányzatok vezetői részére pedig véleményezésre megküldtük.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió aktualizált változatát vitassa meg, és fogadja el a határozati javaslat szerint.

Határozati javaslat

Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testületének ..../2016.(XI.24.) Ny.Kt. határozata Nyergesújfalu Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálatáról

Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (3) bekezdése alapján Nyergesújfalu Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját felülvizsgálta, és azt a határozat melléklete szerint elfogadja.

Felelős: Mihelik Magdolna polgármester
Határidő: értelemszerűen

Nyergesújfalu, 2016. november ....²⁴

Mihelik Magdolna
polgármester

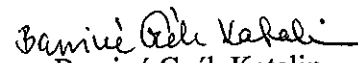
Az előterjesztés melléklete:

- Nyergesújfalu Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata

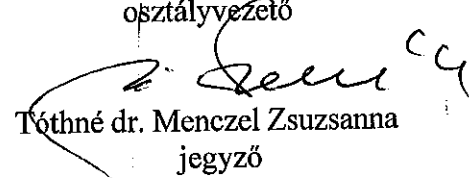
Az előterjesztést készítette:

Szalai Béláné

Az előterjesztés a szakmai követelményeknek megfelel:

Barsiné Czéh Katalin
osztályvezető

Törvényességi záradék:

Tóthné dr. Menczel Zsuzsanna
jegyző

Az előterjesztés véleményezésére az Egészségügyi és Szociális Bizottság illetékes.

Az előterjesztés megtárgyalásához a jogszabályi előírásokon túl, tanácskozási joggal dr. Horváthné Károly Anikó, Csillag Erika és Bártfainé Borz Gyöngyi intézményvezetőket kívánom meghívni.

NYERGESÚJFALU VÁROS
SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI
KONCEPCIÓJÁNAK FELÜLVIZSGÁLATA

2016

(t e r v e z e t)

Készítette:

Fleith Péterné az Egészségügyi és Szociális Bizottság elnöke
Horvátné Károly Anikó a Szent Mihály Idősgondozási Központ vezetője
Csillag Erika a Kuckó Család- és Gyermekjóléti Szolgálat vezetője
Bártfainé Borz Gyöngyi az Életút Egyesület Mécses Lakóotthon vezetője
Kondár Lászlóné a Nyergesújfalui Polgármesteri Hivatal igazgatási ügyintézője
Szalai Béláné a Nyergesújfalui Polgármesteri Hivatal igazgatási ügyintézője

TARTALOMJEGYZÉK

I. Bevezetés	3
I.1. A koncepció elkészítésének előzménye, jogi háttere	3
I.2. A szociális ellátások feladata, a szociális szolgáltatástervezési koncepció célja	3
II. Helyzetelemzés	5
II.1. Demográfiai adatok	5
II.2. Munkanélküliségi mutatók	7
III. Szociális ellátórendszer	9
III.1. Pénzbeli szociális ellátások	11
III.2. Természetbeni szociális ellátások	12
III.3. Önként vállalt feladatok	12
III.4. Szociális szolgáltatások	13
III.4.1. Alapszolgáltatások	14
- étkeztetés	14
- házi segítségnyújtás	16
- időskorúak nappali ellátása	17
- családsegítés	19
- támogató szolgálat	21
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	22
- fogyatékosok nappali ellátása	22
III.4.2. Szociális szakellátás	23
IV. Feladatok teljesülésének vizsgálata	24
V. Fejlesztésre szoruló területek	25
VI. Társadalmi hatások, eredmények	26

I. Bevezetés

I.1. A koncepció elkészítésének előzménye, jogi háttere

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése előírja:

„ A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja. ”

A koncepció tartalmát az Szt. 92. § (4) bekezdése az alábbiak szerint határozza meg:

„ A koncepció tartalmazza különösen:

- a) a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,*
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,*
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,*
- d) az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét. ”*

Nyergesújfalu Város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióját Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testülete a 45/2008. (II.28.) önkormányzati határozatával, a koncepció két évenkénti felülvizsgálatát a 238/2010. (X.28.), 275/2012. (XII.20.) és 278/2014.(XII.18.) határozatával fogadta el.

I.2. A szociális ellátások feladata, a szociális szolgáltatástervezési koncepció célja

A szociális ellátások alapvető feladata, hogy védelmet nyújtson a társadalmi egyenlőtlenségekből eredő szegénységgel és egyéb kockázatokkal szemben. A szociális védelem célja, hogy könnyítsen a különféle kockázatok vagy szükségletek miatt a háztartásokra és egyénekre nehezedő terheken.

A szociális ellátások iránti igény a társadalom egyes rétegeiben differenciáltan jelentkezik, és az igények eltérése területileg is jelentős.

A különböző szociális igényeket befolyásoló tényezők:

- jövedelem,
- az adott térség munkaerő-piaci helyzete,
- a népesség korösszetétele,
- a lakosság egészségi állapota.

A szociális szolgáltatástervezési koncepció célja, hogy meghatározza a szociális szolgáltatások alapelveit, céljait, a fejlesztések lehetőségeit és ütemét, illetve a finanszírozási lehetőségeket.

Legfőbb cél, hogy a város területén továbbra is olyan szociális szolgáltató és ellátó rendszer működjön, amely mind teljesebb mértékben lefedi a lakosság igényeit, szükségleteit, összehangolva azzal az önkormányzati szándékkal, hogy minél magasabb színvonalon, gazdaságosan és hatékonyan lehessen biztosítani a szociális ellátásokat és szolgáltatásokat.

Jelen dokumentum elkészítésének a célja, hogy a törvényi előírásoknak megfelelően aktualizálja a település szolgáltatástervezési koncepcióját, átfogó képet nyújtson a szociális feladatok ellátásáról, azok fejlesztésének irányáról.

A koncepció felülvizsgálatához felhasznált adatok:

- a Szent Mihály Idősgondozási Központ intézményvezetőjétől,
- a Kuckó Család- és Gyermekegészségügyi Szolgálat vezetőjétől
- az Életút Egyesület a Sérült Fiatalokért intézményvezetőjétől
- a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett adatokból,
- a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat honlapjáról,
- valamint a Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információ Rendszerből (TEIR) származnak

II. Helyzetelemzés

II.1. Demográfiai adatok

A helyzetelemzésben a szociális stratégia megalapozása, a szükségletek szempontjából fontos mutatókat kell kiemelni.

Nyergesújfalú Város lakosságának alakulása:

	lakónépesség ¹ (fő)	állandó népesség ² (fő)
2009.12.31.	7543	7788
2010.12.31.	7510	7777
2011.12.31.	7571	7793
2012.12.31.	7550	7776
2013.12.31.	7469	7730
2014.12.31.	7402	7672
2015.12.31.	n.a. ³	n.a.

(forrás: TEIR, KSH)

Nyergesújfalú város állandó népességének nemenkénti és korcsoportonkénti megoszlása

Év	Állandó népesség száma (fő)	Nemek szerinti megoszlás (fő)		Életkor szerinti megoszlás (fő)		
		férfiak	nők	0-14	15-59	60-x
2009.12.31.	7788	3745	4043	1098	5159	1531
2010.12.31.	7777	3756	4021	1085	4977	1715
2011.12.31.	7793	3756	4037	1097	4932	1764
2012.12.31.	7776	3749	4027	1108	4849	1819
2013.12.31.	7730	3720	4010	1109	4791	1830
2014.12.31.	7672	3710	3962	1119	4663	1890
2015.12.31.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

(forrás: TEIR, KSH)

¹ Lakónépesség: A KSH definíciója szerint: „Az adott területen lakóhellyel rendelkező, és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.”

² Állandó népesség: A KSH definíciója szerint: „Az adott helyen bejelentett állandó lakóhellyel rendelkezők száma.”

³ n.a. = nincs adat

Népesedési adatok:

Év	Születés (fő)			Halálozás (fő)			Természetes szaporodás, fogyás (-)	Házasságkötés
	férfi	nő	össz.	férfi	nő	össz.		
2009.	38	27	65	52	41	93	-28	39
2010.	33	43	76	34	36	70	6	38
2011.	39	30	69	47	34	81	-12	37
2012.	40	32	72	51	44	95	-23	24
2013.	29	30	59	50	50	100	-41	39
2014.	45	22	67	57	52	109	-42	28
2015.	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

(forrás: TEIR, KSH)

Demográfiai helyzet elemzése:

A település demográfiai helyzetét elemezve megállapítható, hogy:

Nyergesújfalú népességének csökkenése mind a lakónépesség, mind az állandó népesség tekintetében folyamatos az elmúlt években.

Az állandó népesség száma az előző évhez viszonyítva 2012-ben 17 fővel, 2013-ban 46 fővel, 2014-ben pedig már 58 fővel csökkent.

A nemek arányának vizsgálatakor látható, hogy a hölgyek magasabb arányt képviselnek az állandó népességben belül. Ez az arány az elmúlt 5-6 évben nem változott. Érdekességként elmondható, hogy születéskor és halálozáskor is a férfiak aránya a magasabb.

A korcsoportonkénti megoszlást vizsgálva megállapítható, hogy míg a 0-14 éves korosztály folyamatosan enyhe növekedést mutat, a 15-59 éves korcsoport jelentősen csökken, addig a 60 éven felüliek száma évről-évre folyamatosan emelkedik. A 2010.12.31-es adatokat összehasonlítva a 2014.12.31-es adatokkal látható, hogy ebben az időszakban a 0-14 évesek száma 34 fővel emelkedett, a 15-59 évesek száma 314 fővel csökkent, a 60 éven felüliek száma pedig 175 fővel növekedett.

Városunkra az előregedés a jellemző. Ezt a tényt támasztja alá a természetes szaporodás folyamatosan emelkedő negatív értéke is. A születések száma periodikusan változik, egyik évben emelkedést, a következő évben csökkenést mutat. A halálozások száma viszont folyamatosan emelkedik, bár nem jelentős mértékben.

A házasságkötések számának vizsgálatából nem lehet messzemenő következtetéseket levonni.

II. 2. Munkanélküliségi mutatók

Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya

	Nyilvántartott összes (fő)	Folyamatosan nyilvántartott hossz>365 nap	Járadék típusú ellátás (fő)	Segély típusú ellátás (fő)	Szociális típusú ellátás (fő) FHT, RSZS (korábban BPI, RÁT)	Ellátatlan személyek száma	Munkav. korú népesség fő ⁴	Relatív mutató ⁵ %	Arányszám ⁶
2009.12.20.	385	29	230	72	8	75	5281	7,29	0,81
2010.12.20.	324	62	120	57	22	125	5339	6,07	0,69
2011.12.20.	254	36	74	14	38	128	5259	4,83	0,59
2012.12.20.	341	44	70	18	77	176	5209	6,55	0,77
2013.12.20.	196	37	45	20	23	108	5172	3,79	0,61
2014.12.20.	180	36	20	23	42	95	5410	3,33	0,59
2015.12.20.	125	38	27	21	19	58	5350	2,34	0,48
2016.08.20.	103	32	23	11	13	56	5265	1,96	0,47

(forrás: www.afsz.hu)

Nyugdíj, nyugdíjszerű ellátás

Év	Nyugdíj, nyugdíjszerű ellátásban ⁷ részesülők (fő)			Ebből öregségi nyugdíjban részesülő (fő)
	férfi	nő	összesen	
2009.	868	1337	2205	1451
2010.	881	1308	2189	1466
2011.	883	1325	2208	1561
2012.	853	1334	2187	1649
2013.	830	1309	2139	1686
2014.	798	1296	2094	1679

(forrás: TEIR, KSH)

Foglalkoztatási helyzet elemzése

A nyilvántartott álláskeresők száma drasztikusan csökkent, míg 2009.12.20-án 385 fő volt a számuk, addig 2016.08.20. napján 103 fő. Ennek oka nagy valószínűséggel nem a munkanélküliek számának csökkenését jelenti, hanem az ellátórendszer átalakulásának következménye. Az egy évnél régebben nyilvántartott álláskeresők száma nem mutat jelentős

⁴ Munkav. korú népesség fő - a KSH népszámlási ill. népességnyelvántartási adatai tárgyév .01.01-i állapot szerint. (15-64 éves férfiak és 15-64 éves nők száma)

⁵ Relatív mutató - a nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában

⁶ Arányszám - a relatív mutatóhoz az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya

⁷ Nyugdíjszerű ellátás: hozzátartozói nyugdíj, árvaellátás, baleseti járadék, egészségkárosodott személyek szoc. járadéka stb.

változást, bár számuk nem számottevő. Az ellátórendszer változása miatt a táblázatban szereplő számokból messzemenő következtetéseken nem lehet levonni. Az utolsó 2-3 év adatait vizsgálva megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők számának mintegy a fele nem jogosult semmiféle ellátásra. Ennek oka vagy az együttműködés hiánya, vagy a jogszabályi feltételeknek nem felelnek meg (pl. a házastárs jövedelme meghaladja a jogszabályban meghatározott jövedelemhatárt). Az elmondható, hogy a munkavállalási korú népességhez viszonyítva a nyilvántartott álláskeresők száma folyamatosan csökken.

Figyelemfelkeltő, hogy míg a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma folyamatosan csökken, addig az öregségi nyugdíjban részesülők száma emelkedik.

2009-ben nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban 2205 fő részesült, 2014-ben 2094, számuk 111 fővel csökkent. Ezzel szemben az öregségi nyugdíjban részesülők száma 2009-ben 1451 fő volt, 2014-ben 1679 fő, számuk 228 fővel emelkedett. Ez a változás valószínűleg a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer átalakulásával, a megváltozott munkaképességűek szigorított felülvizsgálatával, valamint a társadalom elöregedésével függ össze.

Inaktív⁸ korú lakosság aránya az állandó népességhez viszonyítva

év	állandó népesség (fő)	18 év alatti (fő)	öregségi nyugdíjban részesülők (fő)	Inaktívak száma összesen (fő)	Inaktívak aránya az állandó népességen belül %
2009.	7788	1353	1451	2804	36,0
2010.	7777	1353	1466	2819	36,2
2011.	7793	1350	1561	2911	37,3
2012.	7776	1332	1649	2981	38,3
2013.	7730	1312	1686	2998	38,7
2014.	7672	1322	1679	3001	39,1

(forrás: TEIR, KSH)

Városunkban folyamatosan emelkedik az inaktív korúak aránya az állandó népességhez viszonyítva. Míg a 18 év alattiak száma folyamatosan – bár nem jelentős mértékben – csökken, addig az öregségi nyugdíjban részesülők száma folyamatosan emelkedik.

⁸ Inaktív korú lakosság: a 18 év alattiak + az öregségi nyugdíjban részesülők száma

III. Szociális ellátórendszer

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (Szt) célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes **szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.**

A helyi önkormányzatok a törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.

Szociális ellátások Nyergesújfalun

Az Szt. az alábbi ellátási formákat határozza meg a települési önkormányzatok számára:

- Pénzbeli ellátások
- Természetbeni ellátások
- Szociális szolgáltatások

Szociális ellátások			
Pénzbeli	Természetbeni	Szociális szolgáltatások	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>települési támogatás</u> - gyógyszer-támogatás - temetési támogatás - kismértékű támogatás - krízis támogatás 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>köztemetés</u> ➤ <u>települési támogatás</u> - lakhatási támogatás - krízis támogatás 	<p>alapszolgáltatások:</p> <p><u>Kötelező:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ családsegítés, ➤ étkeztetés ➤ házi segítségnyújtás ➤ idősek nappali ellátása <p><u>Nem kötelező:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ fogyatékosok nappali ellátása ➤ jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ➤ támogató szolgálat 	<p>szakosított ellátások:</p> <p><u>Nem kötelező:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Idősek otthona ➤ Fogyatékosok lakóotthona

Az Szt. változása miatt 2015. március 1-től az aktív korúak ellátása a kormányhivatalokhoz került, a lakásfenntartási támogatás, az önkormányzati segély, a méltányos közgyógyellátás és a méltányos ápolási díj 2015. február 28. napjával megszűnt.

A megszüntetett támogatások helyett 2015. március 1-től az önkormányzatok települési támogatást nyújtanak a rászorulóknak részére.

A jogosultsági feltételeket helyi rendeletben kellett meghatározni. Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testülete a 3/2015.(II.27.) önkormányzati rendeletében szabályozta a települési támogatás formáit és feltételeit.

Az Egészségügyi és Szociális Bizottság 2016. júniusi bizottsági ülésén áttekintette a rendelet alkalmazása során tapasztaltakat a települési támogatással kapcsolatban. 2015. március 1-től 2016. május 30-ig terjedő időszakra vonatkozóan az alábbi megállapításokat tette:

A **gyógyszertámogatás** iránt kb. 10-15 fő érdeklődött, közülük senki nem felelt meg a helyi rendeletben meghatározott feltételeknek, ezért a vizsgált időszakban gyógyszer-támogatás megállapítására nem került sor.

Annak érdekében, hogy a támogatási lehetőség a jogalkotó szándékainak megfeleljen és a rászorulóknak igénybe tudják venni, bizottság a jövedelemhatár felemelését, ezzel szemben az előírt gyógyszerköltség csökkentését javasolta.

Lakásfenntartási támogatás egy állami támogatási forma volt, melyet 2015. február 28-án megszüntettek. 2015. január-február hónapban 107 család volt jogosult erre a támogatási formára. 2015. március 1-től **lakhatási támogatás** néven adható a közüzemi díjak megfizetéséhez hozzájárulás. 2015-ben 55 család felelt meg a helyi rendeletben szabályozott feltételeknek. Az érdeklődők száma ennél sokkal magasabb volt. A támogatásra jogosultak száma közel a felére csökkent, aminek nagy valószínűséggel az az oka, hogy amíg korábban az egyedülálló, illetve családban élők között nem volt különbség a jövedelemhatár meghatározásánál, addig a mostani rendelkezéseknél a családban élők jövedelemhatárát jelentősen lecsökkentettük (71.250 Ft/hó/főről 42.750 Ft/hó/főre). A bizottság a jövedelemhatár emelését javasolta.

Temetési támogatást a vizsgált időszakban 15 esetben állapítottuk meg. Az érdeklődők száma itt is jelentősen magasabb volt. Az elutasításoknak minden esetben a jövedelemhatár túllépése volt az oka. Egy átlagos temetés költsége bruttó 280.000 Ft, ami az alacsony jövedelmű családoknak szinte megfizethetetlen. A támogatás összege jelenleg 40.000 Ft. A temetési költségek drasztikus megemelkedése miatt a bizottság a jövedelemhatár és a támogatás összegének emelését javasolta.

A **kismértékű, egyszeri rendkívüli települési támogatásban** a vizsgált időszakban 69 fő részesült, összesen 115 esetben (volt olyan személy, aki több alkalommal is kapott támogatást). A kismértékű rendkívüli települési támogatás elődje volt az önkormányzati támogatás, ami összehasonlítási alap lehet a támogatásban részesülőkkel kapcsolatban. 2014-

ben 151 fő 280 esetben kapott önkormányzati segílyt. Itt is látható, hogy a helyi rendeletünk hatálybalépése óta körülbelül felére csökkent a támogatásban részesülők száma. Ennél a támogatási formánál a jövedelemhatár a nyugdíjminimum összegével azonos (28.500 Ft/hó/fő). Az elutasítások oka a jövedelemhatár túllépése, ezért a bizottság a jövedelemhatár emelését javasolta.

A Képviselő-testület az Egészségügyi és Szociális Bizottság javaslatai alapján 2016. július 1. napjától módosította a szociális ellátásokról szóló 3/2015.(II.27.) önkormányzati rendeletét az alábbiak szerint:

III.1. Pénzbeli szociális ellátások

▪ Települési támogatás

- gyógyszer támogatás

Az a közgyógyellátásra nem jogosult tartósan beteg személy jogosult gyógyszer-támogatásra, akinek havi jövedelme nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 300 %-át (85.500 Ft), és havi rendszeres gyógyszerköltsége eléri az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 40 %-át (11.400 Ft). A támogatás összege az igazolt havi gyógyszerköltség 50 %-a, legfeljebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege (28.500 Ft/hó).

- temetési támogatás

Annak a rászoruló személynek adható, aki hozzátartozója eltemettetéséről gondoskodik, és egyedül élő esetén jövedelme nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 300 %-át (85.500 Ft/hó), családban élő esetén pedig 200 %-át (57.000 Ft/hó/fő). A támogatás összege egyszeri 50.000 Ft.

- kismértékű támogatás

Egyszeri rendkívüli települési támogatás adható azoknak az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyeknek is, akik alkalmanként jelentkező teljesíthetetlen többletkiadásuk miatt anyagi segítségre szorulnak, feltéve, hogy a kérelmező családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át. (jelenleg 42.750 Ft) A támogatás összege alkalmanként legfeljebb 10.000 Ft.

- krízis támogatás

A támogatás létfenntartást biztosító táplálék alkalmoszerű pótlására, váratlan egészségromlás, lakhatási feltételek veszélybe kerülése vagy munkaerő piaci helyzet megrendülése esetén nyújtható, ha annak elmaradása a kérelmező vagy közeli hozzátartozója életét, testi épségét, egészségét, vagyonát vagy megélhetését biztosító jogát közvetlenül fenyegető, másképp el nem hárítható veszélyben van.

III.2. Természetbeni szociális ellátások

▪ Települési támogatás

- lakhatási támogatás

A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások közül a villanyáram, távhőszolgáltatás, víz- és csatornahasználat vagy lakbér költségeinek viseléséhez nyújtott támogatás. A támogatás egyszemélyes háztartás esetén akkor adható, ha a havi jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 300 %-át (85.500 Ft/hó), több személyes háztartás esetén pedig 200 %-át (57.000 Ft/hó/fő). A támogatás összege havi 5.000 Ft, mely közvetlenül a szolgáltatóhoz kerül átutalásra. A támogatás megállapítása 1 évre szól.

- krízis támogatás

A természetbeni krízis támogatás feltételei megegyeznek a pénzbeli támogatásnál írtakkal, azzal a különbséggel, hogy a támogatás természetbeni juttatásként kerül megállapításra. (pl. tűzifa vásárlás, élelmiszer vásárlás, stb.)

▪ Köztemetés

A haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármestere – önkormányzati hatáskörben – gondoskodik az elhunyt személy közköltségen történő eltemettetéséről a jogszabályban meghatározott feltételek szerint.

III.3. Önként vállalt feladatok

Idősek Napja: Az idősek világnapja (október 1.) alkalmából minden év október elején a város 70 éven felüli polgárai részére rendezvényt szervezünk, melyet az alkalomhoz illő műsorról teszünk bensőségessé.

Idősek köszöntése: A polgármester minden 75, 80, 85, 90, 95, 100. születésnapját ünneplő nyergesújfalui lakóhellyel rendelkező polgárt felköszönt születésnapján. A köszöntés alkalmával 8.000 Ft készpénzt ad át néhány szál virág, bonbon vagy pezsgő kíséretében.

Idősek karácsonyi csomagja: minden évben karácsonyi ajándécsomaggal kedveskedünk a város 70 éven felüli lakóinak (5.000 Ft/fő/csomag értékben).

Újszülött támogatás: az önkormányzat 20.000 Ft/gyermek készpénz támogatással segíti a családokat. A köszöntésre negyedévente ünnepség keretében kerül sor.

A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjában 2010 óta veszünk részt, melynek keretében évente 3-4 középiskolás gyermek részesül 10.000,- Ft/hó összegű ösztöndíjban.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz évek óta csatlakozunk. A támogatásban évente átlagosan 20 fő részestül 3.000 – 10 000 Ft/hó összegben. A támogatásra fordított összeg évi 1,7 millió Ft.

A lakásépítés, vásárlás helyi támogatása: Az első lakáshoz jutó fiatal, gyermekes vagy gyermeket vállaló családok lakásépítését, vásárlását vissza nem térítendő támogatással segíti. Erre a célra évi 3 millió Ft-ot biztosít a képviselő-testület.

Szociális bérlakáshoz jutás: helyi rendeletben szabályozott pontrendszer alapján, pályázati úton szociális bérlakás bérleti jogát biztosítjuk fiatal, gyermekes családok részére. Évente átlagosan 2-3 lakás bérbeadására van lehetőség.

III.4. Szociális szolgáltatások

A szociális szolgáltatások rendszere többnyire a testi-lelki állapotuk, vagy anyagi helyzetük miatt tartósan nehéz helyzetben lévő emberek (hátrányos helyzetű családok, gyermekek, idősek, fogyatékosok, hajléktalanok, pszichiátriai- és szenvedélybetegek) lehetséges ápolási, gondozási szükségleteit fedi le, és **a személyes gondoskodáson alapuló ellátásokat öleli fel.**

Az ellátás típusa szerint megkülönböztetünk:

- **Alapszolgáltatásokat:** azok számára, akik saját otthonukban is támogathatók,
- **Szakosított ellátási formákat:** azon személyek számára, akikről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, ezért megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Az Szt. 86. § -a határozza meg lakosságszám alapján, hogy a települési önkormányzat mely szociális szolgáltatásokat köteles biztosítani.

E törvény alapján Nyergesújfalu Város Önkormányzata az alábbi szociális **alapszolgáltatások** biztosítására köteles:

- családsegítés,
- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- idősek nappali ellátása (idősek klubja).

Ellátási kötelezettségen felül a településen élők számára az alábbi szociális alapszolgáltatások is biztosítottak:

- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (KEM Integrált Szociális Intézmény),
- támogató szolgáltatás (Kuckó Család- és Gyermekjóléti Szolgálat),
- fogyatékosok nappali ellátása (Életút Egyesület a Sérült Fiatalokért)

III.4.1. Alapszolgáltatások

Nyergesújfalu városában a törvényben meghatározott alapszolgáltatások közül az étkeztetést, házi segítségnyújtást, idősek nappali ellátását a Nyergesújfalui Szent Mihály Plébánia, mint szolgáltatás nyújtó biztosítja az önkormányzattal kötött ellátási szerződés alapján a **Szent Mihály Idősgondozási Központ** közreműködésével.

A feladatellátáshoz az állami támogatás nem elegendő, ezért az önkormányzat kiegészítő önkormányzati támogatást biztosít a szolgáltatást nyújtóval történő előzetes egyeztetés után. Az önkormányzati kiegészítő támogatás összege 2012-ben 4.600 e Ft, 2013-ban és 2014-ben 7.300 e Ft volt. 2015-ben 7,5 millió Ft és 2016-ban szintén 7,5 millió Ft.

Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- a) koruk,
- b) egészségi állapotuk,
- c) fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- d) szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

Az igénybevétel módja: helyben étkezés, kiszállítás, saját elvitel lehetősége.

A szolgáltatást a hét minden napján igénybe lehet venni, de kiszállítás csak munkanapokon van. Az ételt az Idősgondozási Központ konyháján készítik el, a diétás étkezés lehetősége is biztosított. Az ellátás biztosításának személyi feltételei: 1 fő szakács, 1 fő konyhai kisegítő, 1 fő élelmezésvezető, 1 fő szociális segítő, 1 fő önkéntes (összesen 5 fő).

Szociális étkeztetésben részesülők létszámának alakulása* (fő)

Év	Helyben étkező vagy saját elszállítás (Ft/adag)	Lakásra kiszállítva (Ft/adag)	Összesen
2010.12.31.	63	72	135
2011.12.31.	64	83	147
2012.12.31.	62	94	156
2013.12.31.	73	103	176
2014.12.31.	60	75	135
2015.12.31.	59	75	134

* (megállapodás alapján)

Szociális étkeztetést igénybevevők száma életkor és nemek szerinti megoszlásban (fő)

Év		18-59	60-79	80 felett	Összesen
2010.12.31.	Férfi:	11	23	8	42
	Nő:	10	41	42	93
	össz.:	21	64	50	135
2011.12.31.	Férfi:	12	21	13	46
	Nő:	8	47	46	101
	össz.:	20	68	59	147
2012.12.31.	Férfi:	11	26	15	52
	Nő:	8	51	45	104
	Össz.:	19	77	60	156
2013.12.31.	Férfi:	15	26	13	54
	Nő:	10	60	52	122
	Össz.:	25	86	65	176
2014.12.31.	Férfi:	9	18	8	35
	Nő:	3	49	48	100
	Össz.:	12	67	56	135
2015.12.31.	Férfi:	16	16	11	43
	Nő:	6	46	39	91
	Össz.:	22	62	50	134

A szociális étkeztetésnél a 2014-évi csökkenés csak látszólagos, mert a nappali ellátásban részesülő demens idősök az ebédet az idősök klubjában kapják. A korábbi szabályozás szerint őket a szociális étkeztetésnél kellett feltüntetni.

Szociális étkeztetés intézményi térítési díja*

Év	Helyben étkező vagy saját elszállítás (Ft/adag)	Lakásra kiszállítva (Ft/adag)
2010.12.31.	540	560
2011.12.31.	580	595
2012.12.31.	580	630
2013.12.31.	610	685
2014.12.31.	610	685
2015.12.31.	610	685

* a térítési díj jövedelemtől függően csökkenhet

Az ellátottnak térítési díjként jogszabályi előírás alapján maximum az összjövedelme 30 %-ának egy napra eső összegét kell befizetnie.

A megállapodással rendelkezők száma több, mint az ellátást naponta igénylők száma. Az ellátást hétköznapokon átlag 50 fő, míg hétvégén átlag 15 fő igényli. Az előző évekhez hasonlóan továbbra is nő az ebédet lakásra kiszállítva igénylők száma, mely az igénylők romló egészségügyi és fizikai állapotával magyarázható. Indokolt esetben hétvégén az ebédet önkéntes segítő viszi házhoz. Az ebéd előállítása korszerű konyhatechnológiával rendelkező főzőkonyhában történik.

Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást (önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást) az igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell

- a) az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- b) az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzését, ill. azok elhárításában való segítségnyújtás.

A házi segítségnyújtást megelőzően az előgondozással egyidejűleg gondozási szükséglet vizsgálatra kerül sor. 2016. januárjától a gondozási szükséglet vizsgálat során a 40 pontból legalább 20 pontot el kell érni, hogy gondozási jogosultság megállapítható legyen.

A házi segítségnyújtás tevékenységei, résztvékenységei:

I. szociális segítség:

- A/ lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés
- B/ háztartási tevékenységben való közreműködés
- C/segítségnyújtás vészhelyzetek kialakulásának megelőzésében, kialakult vészhelyzet hárításában
- D/ szükség esetén bentlakásos intézménybe való költözés segítése

II. személyi gondozás:

- A/ segítő kapcsolatok kialakítása
- B/ gondozási-ápolási feladatok ellátása

A házi segítségnyújtás hétfőtől-péntekig vehető igénybe 7³⁰-tól 15³⁰-ig.

A feladatot 4 fő látja el teljes munkaidőben.

**A házi segítségnyújtást igénybevevők számának alakulása
kor és nemek szerinti megoszlásban**

Év		18-59	60-79	80 felett	Összesen
2010.12.31.	Férfi:	0	5	5	10
	Nő:	0	13	5	18
	Össz.:	0	18	10	28
2011.12.31.	Férfi:	1	3	4	8
	Nő:	0	16	5	21
	Össz.:	1	19	9	29
2012.12.31.	Férfi:	1	6	3	10
	Nő:	0	15	7	22
	Össz.:	1	21	10	32
2013.12.31.	Férfi:	3	2	2	7
	Nő:	0	18	7	25
	Össz.:	3	20	9	32
2014.12.31.	Férfi:	0	1	0	1
	Nő:	0	16	15	31
	Össz.:	0	17	15	32
2015.12.31.	Férfi:	0	3	0	3
	Nő:	0	18	14	32
	Össz.:	0	21	14	35

Térítési díj

Az intézményi térítési díj 240 Ft/óra, jövedelemtől függően a térítési díj csökkenhet.

Időskorúak nappali ellátása – Idősek Klubja (demens idősök ellátásával)

A nappali ellátás elsősorban a saját otthonukban élő, 18. életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosított ellátás. Az idősek klubja a Szent Mihály Idősgondozási Központ különálló épületében került kialakításra. Az idősek klubja lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. Az ellátottak napközbeni étkeztetése (ebéd) is biztosított, amennyiben azt igénylik az ellátottak, külön megállapodás alapján.

Az idősek klubja hétfőtől-péntekig várja az időseket 7³⁰-tól 15³⁰-ig. A klubtagokat naponta az intézmény 9 személyes újonnan vásárolt kisbusza szállítja az Idősgondozási Központba.

Az ellátás biztosításában 1 fő klubvezető, 1 fő gondozónő, 1 fő mentálhigiénés munkatárs, 1 fő sofőr vesz részt.

Ellátotti létszám alakulása*

Év		18-59	60-79	80 felett	Összesen
2010.12.31.	Férfi:	2	1	5	8
	Nő:	0	10	22	32
	Össz.:	2	11	27	40
2011.12.31.	Férfi:	2	1	6	9
	Nő:	0	13	21	34
	Össz.:	2	14	27	43
2012.12.31.	Férfi:	1	2	6	9
	Nő:	0	13	18	31
	Össz.:	1	15	24	40
2013.12.31.	Férfi:	1	2	5	8
	Nő:	0	15	15	30
	Össz.:	1	17	20	38
2014.12.31.	Férfi:	1	5	5	11
	Nő:	0	13	15	28
	Össz.:	1	18	20	39
2015.12.31.	Férfi:	1	3	3	7
	Nő:	0	10	15	25
	Össz.:	1	13	18	32

* A számok a megállapodással rendelkezők számát jelentik. Közülük nem mindenki igényli mindennap a szolgáltatást!

Nappali ellátás (átlagos idősök) térítési díja*

Év	Ft/nap
2010.12.31.	40
2011.12.31.	50
2012.12.31.	50
2013.12.31.	100
2014.12.31.	100
2015.12.31.	100

* ebéd külön fizetendő!

Nappali ellátás (demens idősök) térítési díja*

Év	Ft/nap
2013.12.31.	500
2014.12.31.	500
2015.12.31.	500

* ebéd díjjal együtt!!

2012-től az intézmény működési engedélye napi 37 főről való gondoskodást tesz lehetővé a klubban, a finanszírozás azonban itt is csak 30 főre biztosított, annak ellenére, hogy a klub kihasználtsága 100 %-os.

Az épületrész maximális kihasználtsága miatt *szükség lenne bővítésre, felújításra*, ezzel kapcsolatos pályázati lehetőségek felkutatására.

Családsegítés

A **családsegítés és a támogató szolgálat** Nyergesújfalu, Lábatlan, Süttő, Bajót és Nagysáp önkormányzataival kötött társulási megállapodás alapján biztosított. A társulási megállapodás szerint, a támogató szolgálat Nagysáp község közigazgatási területén **nem** nyújt szolgáltatást.

A Kuckó Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat fenntartója 2013. július 1-től a Lábatlan Intézményfenntartó Társulás. A Társulási Tanács elnöke Lábatlan Város polgármestere, tagjai a társult települések polgármesterei.

A társulási megállapodás kelte: 2015. 11. 26. Működési engedélyünk a jogszabályi változások valamint a társulás bővítésének bejelentése után 2016. április 20-án emelkedett jogerőre.

A szolgáltatásokat 2012. júniusától a Kuckó Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat újonnan megépített épületében (Nyergesújfalu, Óvoda u. 5.) vehetik igénybe az ellátást igénylők.

Szakmai létszámunk 2016. január 01-jével - 2 fő szociális szakember munkaviszonyának megszűntetése miatt - csökkent a finanszírozás (állami normatíva) jelentős változása miatt. Így a jelenlegi létszám adatok az intézményünkben: 1 fő intézményvezető, 5 fő családsegítő munkatárs és 1 fő takarító. Nyergesújfalun 2 fő családsegítő dolgozik.

A **családsegítés** a szociális, valamint az életvezetési vagy mentálhigiénés problémák, illetve krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára nyújt szociális segítést. Az előzőekben felsorolt problémákhoz, helyzetekhez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

- szociális, életvezetési tanácsadás
- anyagi nehézséggel küzdők számára pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése
- szociális segítőmunka, különösen a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítése
- közösségfejlesztő programok szervezése, csoportos készségfejlesztés
- kríziskezelés, valamint a nehéz helyzetben élő családokat segítő szolgáltatások szervezése (speciális szolgáltatások)
- tartós munkanélküliek, fiatal munkanélküliek (16-18 év közötti fiatalok), adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők részére tanácsadás nyújtása

A családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató – a család és gyermekjóléti szolgálat – keretében működik, a rendelkező jogszabályok: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 1993. évi III. törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint az említett jogszabályok végrehajtási rendeletei, melyek 2016. január 01-jétől hatályosak. A rendelkező jogszabályok értelmében 2016. január 01-jétől a súlyosan veszélyeztetett gyermekek és családjaik segítségét védelembe vétel keretében a járási HÍD Szociális, Család és Gyermekjóléti Szolgálat végzi Esztergomi székhellyel. A védelembe vétel mellett minden hatósági (gyámhivatali) beavatkozásnál a segítő munkát a „HÍD központ” szociális szakemberei látják el. A szociális segítő munkát esetmenedzserek végzik és koordinálják az ellátási területünkön. Intézményünk 2 esetmenedzserrel és a járási jelzőrendszeri tanácsadóval dolgozik együtt. A szakmai munka jelentősen nem változott, de az adminisztrációs terhek jelentősen megemelkedtek.

Az elmúlt majdnem egy évben a gyakorlat azt mutatja, hogy a védelembe vételi tanácskozásra, felülvizsgálatokra a gyámhivatal „idézi” a családsegítő munkatársainkat is. Amennyiben a védelembe vett gyermekeknél az egyéni gondozási tervekben szerepel szociális segítő tevékenység, akkor a segítők ugyanúgy felkeresik a családokat és segítséget nyújtanak.

Szolgálatunk változatlanul kezdeményezheti a védelembe vételt súlyos veszélyeztetettség, illetve együttműködés hiánya miatt. 2016. évben védelembe vételt 3 család esetében javasoltunk. Javaslatainkat a HÍD központba kell továbbítanunk, majd az esetmenedzser tesz javaslatot az illetékes gyámhivatal felé. Nyergesújfalu vonatkozásában jelenleg 4 család esetében van hatályos védelembe vételi határozat.

Szociális segítő munkát jelenleg - un. alapellátást - 28 családnak (72 fő) nyújtunk. 2016. január 1-től 2016. szeptember 30-ig terjedő időszakban 23 családnak (44 fő) tudtunk olyan segítséget nyújtani, hogy a továbbiakban nem szükséges rendszeres jelenlétünk a család életében, ezért a gondozásukat megszüntettük. Egyszeri segítségnyújtás - ügyintézés, tájékoztatás, információnyújtás, adományok továbbítása - **214 esetben történt** Nyergesújfalun.

Lakcím nélküli, hajlékkal nem rendelkező „lakos” 13 esetben kért segítséget. (2 fő) Az eterniti városrészből 150 esetben, míg Nyergesújfalu más részeiről 51 esetben kértek segítséget.

Szakmai munkánkat, a 2016. április hónapban megjelent szakmai protokollok és szakmai útmutatók segítik.

Speciális szolgáltatásokat is igénybe vehetnek az átalakított rendszer szerint a nyergesújfalui lakosok Esztergomban.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Házának Mentálhigiénés Központja biztosítja a következő lehetőségeket:

- **utcai, lakótelepi szociális munka** – *szabadidejüket az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermekek segítése (Máltai játszótér, Községi Ház – Esztergom- Kertváros, Mozgó Játszótér (igény szerint)*
- **Kapcsolattartási ügyelet**
- **Jogi tanácsadás**
- **Családkonzultáció, családterápia és családi döntéshozó konferencia**
- **Kórházi szociális munka**

A speciális szolgáltatások részletesebb tartalma, elérhetősége intézményünk minden telephelyén rendelkezésre áll. Segítünk a közvetítésben, de sajnos arról nincs információnk, hogy hányan veszik igénybe.

Intézményünk heti 4 órában biztosít pszichológiai tanácsadást. Ingyenes jogi tanácsadást a nyergesújfalui lakosok a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatának kihelyezett nyergesújfalui ügyfélfogadásán vehetik igénybe minden hónap első keddjén, a polgármesteri hivatalban.

Támogató szolgálat

A társult települések önként vállalt feladatként működtetik a támogató szolgálatot, mely jelentős segítséget nyújt azoknak a családoknak, akik, súlyos fogyatékkal élő, illetve autista gyermeket nevelnek. Az Esztergomi Montágh Imre Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskolában tudnak tanulni és fejlődni az említett gyermekek. Napi rendszerességgel szállítunk Nyergesújfaluról 6 gyermeket Esztergomba és heti 2 alkalommal 1 gyermeket Budapestre. Két gépkocsit üzemeltetünk, egy 9 személyes akadálymentesített „kisbuszt” és egy 7 személyes Opel Combot. A speciális akadálymentesített gépkocsi kerekesszékekben élő lakosok szállítására alkalmas. A gépkocsik beszerzése 2015-ben történt, állaguk kiváló. Az Opel Combo új autó, míg a Ford Transit személygépkocsi 5 éves.

A támogató szolgálat működését 2 fő személyi segítő, 1 fő gépkocsivezető és 1 fő szolgálatvezető látja el.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A **jelzőrendszeres házi segítségnyújtást** településünkön a Komárom-Esztergom Megyei Integrált Szociális Intézmény biztosítja.

Nyergesújfalun jelenleg 14 készülék van, ebből 12 készüléket vesznek igénybe. Jelenleg nincs várakozó, az igényeket ki tudják elégíteni.

A térítési díj szociálisan rászorult személy részére 70 Ft/nap, a szociálisan nem rászorulóknak részére pedig 150 Ft/nap.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

Segélyhívás esetén biztosítani kell az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését, azonnali intézkedést a probléma megoldása érdekében, szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

Fogyatékosok nappali ellátása

A fogyatékosok nappali ellátását az Életút Egyesület a Sérült Fiatalokért kiemelten közhasznú egyesület végzi. Az Életút Egyesület 2001 óta működteti intézményét Nyergesújfalun, 2007-től az Esztergom és Nyergesújfalu Többcélú Kistérségi Társulással kötött ellátási szerződés keretén belül.

Az egyesület fenntartásában működő Mécses Segítőházában 20 fő enyhe és középsúlyos értelmi fogyatékkal élő, 16. életévét betöltött és önellátásra részben képes személy számára biztosítanak nappali ellátást. A nappali ellátást igénybe vevők közül 5-6 fő, felkészítő foglalkoztatás keretében zöldterület kezelési tevékenységet folytat.

A munkavégzést a szociális törvény által meghatározott keretek között biztosítja az intézmény. Nyergesújfalu közintézményeiben egyes közterületein fűnyírást, gallyazást, szemét szedést, télen síkosság mentesítést végeznek a sérültek. Munkájukat a város megbecsüli, így hasznosnak érzik magukat.

Nyergesújfalu szociális alapszolgáltatásának rendszere az előző évekhez képest nem változott

Sorszám	A szolgáltatást biztosító szervezet neve, székhelye	Falugondnoki szolgálat	Tanyagondnoki	Étkeztetés	Házi segítségnyújtás	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	családsegítés	Közösségi pszichiátriai ellátás	Szenvedélybetegek közösségi ellátása	Szenvedélybetegek	Támogató szolgáltatás	Utcai szociális munka	Nappali ellátás					
													Idősek nappali ellátás	Pszichiátriai betegek részére	Szenvedélybetegek részére	Fogyatékos személyek részére	Hajléktalanok részére (nappali melegező)	
1.	Szent Mihály Idősgondozási Központ Nyergesújfalu (ellátási szerződéssel)			x	x								x					
2.	Kuckó Gyermekjóléti és Családsegítő Szolg. (társulás, gesztor önk. Lábatlan)						x				x							
3.	KEM Integrált Szociális Intézmény*					x												
4.	Mécses Segítőház*																x	

* nem kötelező feladat, a szolgáltató az önkormányzattól független

III.4.2. Szociális szakellátás

Az Szt. nem ír elő településünk önkormányzata számára kötelezően nyújtandó szociális szakellátási feladatot. Nyergesújfalu város önkormányzatától függetlenül az alábbi két szolgáltató nyújt szociális szakellátást:

Az **Életút Egyesület** a Mécses Segítőházában lakóotthoni szolgáltatást nyújt 14 fő enyhe és középsúlyos, értelmi fogyatékkal élő, valamint halmazottan sérült, 16. életévét betöltött és önellátásra részben képes személy számára. A lakóotthon rehabilitációs célú, ezért több lakó ki is költözik az otthonból. Az intézmény arra törekszik, hogy a folyamatos segítség nyújtás mellett minél önállóbban élhessenek a sérültek. Azoknak az ellátottaknak, akik képesek az intézmény falain kívül is irányítás mellett részben önálló életvitelre az intézmény segítséget nyújt albérlésbe történő kiköltözéshez. Az önkormányzattal szorosán együtt működve önkormányzati bérlakást is kapott egy fiatal sérült pár. Utógondozás keretében a kiköltözött ellátottak nappali ellátást vesznek igénybe. A lakóotthonban is 12 fő végez munkát fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásban így a városban mintegy 18-19 sérült végez a közösség számára

hasznos munkát. A lakókat a város befogadta, elfogadták őket sérülésükkel együtt. Előítélet, vagy negatív megnyilvánulás igen ritka. Közös kirándulások egyéb szabadidős programok megszervezéséhez az Önkormányzat évek óta biztosít támogatást.

A Szent Mihály Idősgondozási Központ keretén belül működtetett tartós bentlakást nyújtó Idősek Otthona a lakók korának, egészségügyi állapotának megfelelő fizikai és egészségügyi ellátást, pszichés gondozást, valamint foglalkoztatást biztosít.

Az Idősek Otthonába elsősorban Nyergesújfalú területéről érkező időskorúak kerülnek felvételre, bár működési területe országos. Lakóinak száma 31 fő, várakozók száma 40 fölötti.

IV. Feladatok teljesülésének vizsgálata⁹

- Az óvodás korú SNI-s gyermekek ellátása jelenleg utazó gyógypedagógussal megoldott. (Az SNI-s gyermekek ellátása nem a szociális, hanem a közoktatási ellátórendszer része.)
- Szent Mihály Idősgondozási központban
  - a konyha teljes felújítása megtörtént, az intézmény saját költségvetése terhére
  - egy elektromos kerékpárt és egy segédmotoros kerékpárt is beszerettek
  - az Idősek Klubja épületének bővítése sajnos nem történt meg, de a megvalósítás érdekében jelenleg is elbírálásra váró pályázat van folyamatban.
- Helyettes szülői hálózatot a Kuckó Család- és Gyermejkölési Szolgálat nem működtet, önálló helyettes szülőket nem foglalkoztat. Ilyen típusú ellátásra igény az elmúlt időszakban nem merült fel. A szülő indokolt távolléte esetén (pl. kórházi ellátása idejére) a családon belül megoldják a gyermek felügyeletét.
- A szociális ellátáson belül a természetbeni ellátások aránya megfelelő. A szociális ellátásokról szóló helyi rendeletünk tartalmazza a támogatási lehetőségek feltételeit. Pl. lakhatási támogatás, gyógyszer támogatás, települési támogatás pénzben és természetben is nyújtható, az igénylő körülményeinek vizsgálata dönti el, hogy melyik formában kapja a támogatást.
- Eterniti városrészben lakó idős, beteg emberek alkalmankénti szállítása több alkalommal megvalósult (pl. kerekos székes szállítás), és indokolt igény esetén a továbbiakban is megoldható.
- Art mozi pályázati úton megvalósult. (Hasznos szabadidős elfoglaltságot nyújthat a csellengő gyermekek számára is.)

---

⁹ A 2014-ben elfogadott szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálatában kitűzött célok.

- Az ifjúságvédelmi kerekasztal nyitóülése 2014. december 8-án volt, a továbbiakban igény szerint kerül sor összehívására. Résztevői a városban működő intézmények vezetői, delegáltjai valamint a civil szervezetek képviselői. Fő feladata az ifjúság- és családvédelemmel kapcsolatos problémák feltárása, közös megoldások keresése, hangsúlyt helyezve a prevencióra.
- a 2015-ben megváltozott központi jogszabályokhoz igazodó helyi szociális ellátásokról szóló rendelet megalkotása megtörtént. Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testülete megalkotta a szociális ellátásokról szóló 3/2015.(II.27.) önkormányzati rendeletét.
- helyi képzések szervezése (alacsony iskolai végzettségű, nem piac-képes szakmával rendelkezők részére) a közmunka program keretében a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Esztergomi Járási Hivatalának Foglalkoztatási Osztálya szervezésében valósult meg. (települési karbantartó 2 fő, zöldterületi kiskép üzemeltető 1 fő, betanított szociális segítő 5 fő).
- a prevenció előtérbe helyezésére továbbra is folyamatosan nagy hangsúlyt fektetünk a szociális munkaterületeken az intézmények és a civilszervezetek bevonásával. (egészségmegőrző szűrővizsgálatok, felvilágosító előadások, családi napok, drogprevenciós előadások stb.)

V. Fejlesztésre szoruló területek

V.1. Nappali ellátás

Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy településünkön egyre nagyobb számban fordulnak meg hajléktalan illetve olyan személyek, akik nem lakás céljára épült gazdasági épületekben élnek a város külterületén. Az elszegényedett, elesett személyek részéről egyre nagyobb igény jelentkezik tisztálkodási, étkezési lehetőségre.

Az Szt. 65/F. § (1) bekezdése értelmében a nappali ellátás lehetőséget biztosít a hajléktalan személyek, és elsősorban saját otthonukban élő személyek részére napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

Nyergesújfalu szociális alapellátásait indokolt erre irányulóan kibővíteni.

V.2. Idősek Klubja

A demográfiai változások követésével egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy az idős emberek aránya az átlagéletkor növekedésével egyre jelentősebb. Az életkor növekedése mellett az idősek között jelentősen emelkedik a mentális hanyatlás (demencia) előfordulása.

A szociális ellátórendszernek segítséget kell nyújtania speciális szakmai programok, illetve szolgáltatások kialakításával.

A Szent Mihály Idősgondozási Központban Alzheimer Café néven összejöveteleket szervez a saját hozzátartozóikat otthonukban ápolók, érdeklődők részére ismeretterjesztés, gyakorlati tudnivalók, az érintettek mentális támogatása céljából havi rendszerességgel. Ezt a tevékenységet indokolt a továbbiakban is fenntartani, kibővítve a területen dolgozók speciális szakmai továbbképzésével.

V.3. Családsegítés

A családsegítés alapszolgáltatást a Kuckó Család- és Gyermekjóléti Szolgálat új, pályázat igénybevételevel épített Óvoda utcai épületében veheti igénybe a lakosság. Az épület az eterniti városrészben helyezkedik el, mely a város szélén, nem frekventált helyen található, a város többi részétől jelentős távolságra. A statisztikai adatok azt mutatják, hogy 2016. január 1-től 2016. szeptember 30-ig tartó időszakban az eterniti városrészből 150 esetben, míg Nyergesújfalu más részeiről 51 esetben kértek segítséget.

Annak érdekében, hogy a családsegítő szolgáltatást a teljes lakosság igénybe tudja venni, a pályázati időszakot követően (2017. után) érdemes lenne a Kuckó Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot a városközpontba áthelyezni.

VI. Társadalmi hatások, eredmények

Az Szt. által meghatározott kötelezően ellátandó alapszolgáltatásokat Nyergesújfalu Város Önkormányzata biztosítja a lakosság számára, ezen kívül több, önként vállalt szolgáltatást is nyújt.

A segítségnyújtásra ható legfőbb értékek a szabadság, az igazság, az egyenlőség, a tolerancia, a szolidaritás, hogy a szociális ellátások minden arra rászorulóhoz eljussanak az igényeknek megfelelően úgy, hogy emberi méltóságuk ne sérüljön. A különböző szolgáltatási formák összehangoltan működnek, kiemelt figyelmet kapnak a családok, az idősek és más perifériára került csoportok. Az otthon közeli ellátások szinten tartásával, illetve fejlesztésével nő az idős emberek biztonságérzete, ezáltal csökken a hozzátartozók terhe is.

Nyergesújfalu Város Önkormányzata az igényekhez igazodó szolgáltatásokat és ellátásokat biztosít mindenki számára kortól, nemtől, származástól, iskolai végzettségtől, szociális rászorultságtól függetlenül, valamint teljes mértékben elkötelezett mindennemű rászoruló megsegítése érdekében.